

**Екзаменаційні питання
до державного практично – орієнтованого іспиту з внутрішніх та інфекційних хвороб**

Кардіологія, ревматологія

1. Гостра ревматична лихоманка: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, клініко-лабораторні критерії ступенів активності, диспансеризація, первинна профілактика, біцилінопрофілактика. Особливості лікування хворих в стаціонарних і поліклінічних умовах. Клінічна фармакологія нестероїдних протизапальних засобів і глюкокортикоїдів.
2. Аортальні вади: стеноз і регургітація, їх комбінація. Гемодинаміка, клініка, діагностика, диференційна діагностика стенозу гирла аорти і мітральної регургітації, покази до оперативного лікування.
3. Мітральні вади: стеноз і регургітація, їх комбінація. Гемодинаміка, клініка, діагностика, стадії, покази до оперативного лікування, медико-соціальна експертиза.
4. Диференційний діагноз органічних та функціональних систолічних шумів. Диференційний діагноз мітральної недостатності з пролапсом мітрального клапану, покази до оперативного лікування.
5. Недостатність трикуспідального клапану: гемодинаміка, клініка, діагностика, диференційний діагноз.
6. Вроджені вади серця: дефект міжпередсердної перетинки, гемодинаміка, клініка, діагностика, диференційна діагностика з дефектом міжшлуночкової перетинки, покази до оперативного лікування.
7. Вроджені вади серця: дефект міжшлуночкової перетинки, гемодинаміка, клініка, діагностика, диференційна діагностика, покази до оперативного лікування.
8. Вроджені вади серця: тетрада Фалло, гемодинаміка, клініка, діагностика, диференційна діагностика з дефектом міжшлуночкової перетинки, покази до оперативного лікування.
9. Коарктація аорти: гемодинаміка, клініка, діагностика, диференційний діагноз з гіпертонічною хворобою, покази до оперативного лікування.
10. Гіпертонічна хвороба: фактори ризику, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика гіпертонічної хвороби I стадії з нейро-циркуляторною дистонією за гіпертензивним типом, особливості лікування. особливості лікування кожної стадії, первинна та вторинна профілактика, диспансеризація, медико-соціальна експертиза. Диференціальна діагностика з ендокринними гіпертензіями (хворобою Іценко-Кушинга, феохромоцитомою, хворобою Конна), з симптоматичними нирковими гіпертензіями (при хронічному гломерулонефриті). Клінічна фармакологія антигіпертензивних препаратів.
11. Ускладнення гіпертонічної хвороби: патогенез, клініка, діагностика набряку легень, особливості невідкладної допомоги при набряку легень, що виник на тлі гіпертонічного кризу.
12. Гіпертонічні кризи: ускладнені і неускладнені. Фактори ризику, сучасна класифікація, клініка, невідкладна допомога, профілактика, медико-соціальна експертиза.
13. Резистентна та зляквісна артеріальна гіпертензія.
14. Артеріальні гіпотензії: класифікація, диференційний діагноз, лікування.
15. Синкопальні стани: класифікація, причини, надання допомоги на догоспітальному і госпітальному етапах.
16. Атеросклероз: етіологія, патогенез, клініка, фенотипування дисліпопротеїнемій, диференційне лікування, профілактика. Клінічна фармакологія гіполіпідемічних засобів.
17. ІХС: етіологія, патогенез, класифікація. Стабільна стенокардія: клініка, діагностика, лікування. Невідкладна допомога при стенокардії. Клінічна фармакологія нітратів і антагоністів кальцію. Немедикаментозні методи лікування.
18. Диференційна діагностика стенокардії з кардіалгіями, міжреберною невралгією, сухим плевритом, принципи лікування стенокардії. Невідкладна допомога при приступі стенокардії. Клінічна фармакологія бета-блокаторів.
19. Хірургічна ревазуляризація коронарних судин. Покази та протипокази до коронарографії.
20. Нестабільна стенокардія: етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, диференційний діагноз з інфарктом міокарда, лікування.
21. Інфаркт міокарда: етіологія, патогенез, клінічні форми.
22. Гострий коронарний синдром з елевацією сегмента ST . Тактика ведення хворих. Невідкладна допомога.
23. Гострий коронарний синдром без елевації сегмента ST . Тактика ведення хворих. Невідкладна допомога.
24. Особливості діагностики інфаркту міокарда задньої стінки лівого шлуночка.
25. Інфаркт міокарда: діагностика, принципи лікування інфаркту міокарда в гострому періоді, реабілітація. Клінічна фармакологія тромболітиків, антикоагулянтів і антиагрегантів.
26. Диференційна діагностика гострого коронарного синдрому і ТЕЛА, гастралгічної форми гострого періоду інфаркту і гострого панкреатиту.
27. Ускладнення інфаркту міокарда: гостра серцева недостатність, кардіогенний шок. Клініка, діагностика, невідкладна допомога, прогноз, профілактика, реабілітація та медико-соціальна експертиза.
28. Інфаркт міокарда: принципи реабілітації в умовах поліклініки, диспансерний нагляд, медико-соціальна експертиза.
29. Перикардити: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, диференціальна діагностика, лікування. Невідкладна допомога при тампонаді серця, покази до проведення пункції перикарда, методика.

30. Міокардити: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, медико-соціальна експертиза.
31. Інфекційний ендокардит: етіологія, патогенез, клінічні форми, диференціальна діагностика, лікування, медико-соціальна експертиза.
32. Кардіоміопатії: класифікація. Дилатаційна та гіпертрофічна кардіоміопатії: клініка, діагностика, лікування, медико-соціальна експертиза. Диференційна діагностика дилатаційної кардіоміопатії з дифузним міокардитом, ексудативним перикардитом.
33. Екстрасистолічна аритмія: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, ЕКГ-діагностика, лікування, профілактика. Клінічна фармакологія антиаритмічних препаратів I, II класів.
34. Синдроми та ЕКГ- феномени передчасного збудження шлуночків, клініка, діагностика, лікування.
35. Пароксизмальні тахікардії: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, ЕКГ і диференційна діагностика, етапи невідкладної допомоги при надшлуночкових пароксизмальних тахікардіях. Клінічна фармакологія антиаритмічних препаратів I і II класів.
36. Пароксизмальні тахікардії: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, ЕКГ-діагностика, диференційна діагностика, етапи невідкладної допомоги при пароксизмальній шлуночкової тахікардії. Клінічна фармакологія антиаритмічних препаратів III і IV класів.
37. Пароксизмальні тахікардії: класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика при пароксизмальних тахікардіях з розширеними шлуночковими комплексами. Невідкладна допомога при шлуночкової пароксизмальній тахікардії.
38. Фібриляція шлуночків: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, реанімаційні заходи, профілактика раптової смерті, фібриляції шлуночків.
39. Раптова зупинка кровообігу: патогенез, клініка, стадії, етапи серцево-легеневої реанімації. Дефібриляція: методика проведення, можливі ускладнення.
40. Фібриляція та тріпотіння передсердь: сучасна класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування персистуючої форми. Невідкладна допомога при пароксизмах фібриляції та тріпотіння передсердь. Покази та протипокази до кардіоверсії. Лікування постійної форми, профілактика, медико-соціальна експертиза. Немедикаментозні методи лікування фібриляції та тріпотіння передсердь.
41. Блокади серця: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, ЕКГ-діагностика, диференційна діагностика, лікування. Невідкладна допомога при синдромі Морган'ї-Адамса-Стокса. Немедикаментозні методи лікування порушень провідності.
42. Гостра серцева недостатність: етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика з бронхіальною астмою, невідкладна допомога, профілактика. Клінічна фармакологія периферичних вазодилаторів.
43. Хронічна серцева недостатність: етіологія, патогенез, класифікація Стражеско-Василенко з доповненнями Конгресу кардіологів України, клініка, діагностика. Принципи лікування різних стадій. Клінічна фармакологія діуретиків, інгібіторів ангіотензинперетворюючого ферменту, серцевих глікозидів. Глікозидна інтоксикація: клінічні симптоми, лікування, особливості лікування дигіталіс-індукованих аритмій серця, профілактика. Диференційна діагностика набрякового синдрому при серцевій недостатності та патології нирок та печінки.
44. Ревматоїдний артрит: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, критерії діагностики, диференційний діагноз з ревматичним поліартритом, остеоартрозом, реактивним артритом, системним червоним вовчаком, лікування, диспансеризація, медико-соціальна експертиза.
45. Реактивний поліартрит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування. Клінічна фармакологія нестероїдних протизапальних засобів.
46. Подагра: етіологія, патогенез, клініка, критерії діагностики, диференційний діагноз з ревматоїдним артритом, остеоартрозом, принципи лікування.
47. Основні захворювання та стани, що супроводжуються болем у кінцівках та спині (анкілозивний спондилоартрит, остеоартроз, остеохондроз хребта). Алгоритм диференційної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються болем у кінцівках та спині. Первинна та вторинна профілактика.
48. Системний червоний вовчак: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, критерії діагностики, диференційна діагностика, лікування, покази до пульс-терапії, диспансеризація, вторинна профілактика.
49. Системна склеродермія: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, диспансеризація, медико-соціальна експертиза, прогноз.
50. Системна склеродермія: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика з ревматоїдним артритом, лікування.
51. Дерматоміозит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, принципи лікування, диспансеризація, медико-соціальна експертиза.
52. Вузликовий поліартрит: патогенез, диференційна діагностика, тактика лікування.

Пульмонологія, фтизіатрія, імунологія

1. Пневмонії: етіологія, патогенез, сучасна класифікація, особливості клініки та лікування позаликарняних пневмоній, атипичних пневмоній, госпітальних пневмоній. Тактика вибору антибактеріальних препаратів. Клінічна фармакологія макролітів, пеніциліні, фторхінолонів, цефалоспоринів. Особливості

- клініки абсцесу легень.. Диференційна діагностика кровохаркання при серцевій недостатності та пневмонії. Затяжний перебіг пневмоній: причини, особливості клініки та лікування, профілактика. Диференційний діагноз з раком легень, особливості лікування, профілактика, диспансеризація. Покази до комп'ютерної томографії. Ускладнення пневмоній: причини, клініка.
2. Інфекційно-токсичний шок: патогенез, клініка, диференційна діагностика з іншими видами шоків, інтенсивна терапія, шляхи попередження.
 3. Гострий бронхіт: етіологія, патогенез, фактори ризику, клініка, діагностика, лікування. Клінічна фармакологія відхаркуючих засобів.
 4. Хронічне обструктивне захворювання легень: етіологія, патогенез, класифікація (стадії та ступені важкості), клініка, діагностика, диференційний діагноз з бронхіальною астмою, лікування. Клінічна фармакологія бронхолітиків (холінолітиків, бета-агоністів). Диференційний діагноз ціанозу при хронічній серцевій недостатності та декомпенсованому легеневому серці.
 5. Бронхіальна астма: етіологія, патогенез, алергічний анамнез і тестування на алергію, сучасна класифікація, клініка, клінічна характеристика стадій, діагностика, медико-соціальна експертиза. Купування нападу ядухи при бронхіальній астмі, невідкладна допомога при різних ступенях загострень.. Диференційний діагноз задишки при гострій серцевій недостатності та нападі бронхіальної астми. Клінічна фармакологія бета-агоністів, метилксантинів та їх місце в ступеневій терапії.
 6. Бронхоектатична хвороба: етіологія, патогенез, клініка, диференційний діагноз, лікування, покази до хірургічного лікування. Клінічна фармакологія цефалоспоринів I-II поколінь.
 7. Плеврити: етіологія, патогенез, клініка, лікування, покази до проведення плевральної пункції, профілактика. Диференційна діагностика гідротораксу та ексудативного плевриту.
 8. Хронічне легеневе серце: визначення, причини, патогенез, клініка, діагностика, лікування, медико-соціальна експертиза. Недостатність кровообігу, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування. Диференційна діагностика ціанозу при хронічній серцевій недостатності та некомпенсованому легеневому серці.
 9. Тромбоемболія легеневої артерії: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, невідкладна допомога, лікування, профілактика. Диференційна діагностика з інфарктом міокарда
 10. Пневмоторакс. Етіологія. Клінічні синдроми, диференційна діагностика, невідкладна допомога.
 11. Легенева недостатність. Класифікація, причини, диференційна діагностика. Надання допомоги.
 12. Респіраторний дистрес-синдром. Причини. Диференційна діагностика некардіогенного і кардіогенного набряку легень. Надання допомоги..
 13. Збудник туберкульозу: види, властивості. Поняття про персистенцію та реверсію мікобактерій туберкульозу.
 14. Патогенез туберкульозу. Шляхи зараження та поширення мікобактерій в організмі людини.
 15. Туберкульоз у пенітенціарній системі.
 16. Сучасна клінічна класифікація туберкульозу.
 17. Сучасні методи етіологічної діагностики туберкульозу.
 18. Методи лабораторного виявлення мікобактерій туберкульозу (МБТ). Визначення хіміорезистентності МБТ та її клінічне значення.
 19. Бактеріологічні методи діагностики туберкульозу. Забір харкотиння
 20. Туберкулінодіагностика. Проба Манту з 2 ТО ППД-Л та оцінка її результатів.
 21. Поняття про первинний і вторинний туберкульоз, особливості їх клінічного перебігу.
 22. Ознаки активного і неактивного легеневого туберкульозу.
 23. Первинний туберкульозний комплекс. Патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, наслідки.
 24. Туберкульоз внутрішньогрудних лімфатичних вузлів. Патогенез, клініка, диференціальна діагностика, діагностика, лікування, наслідки.
 25. Туберкульоз периферичних лімфатичних вузлів. Патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, наслідки.
 26. Вогнищевий туберкульоз легень: патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування
 27. Інфільтративний туберкульоз легень. Клініко-рентгенологічні варіанти інфільтратів. Патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
 28. Гострий дисемінований туберкульоз легень. Патогенез, клініка (клінічні «маски»), діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
 29. Підгострий і хронічний дисемінований туберкульоз легень. Патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
 30. Міліарний туберкульоз. Патогенез, особливості клінічного перебігу, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, наслідки.
 31. Туберкульоза легень. Патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
 32. Казеозна пневмонія. Патогенез, клініка, діагностика, лікування, наслідки.
 33. Фіброзно-кавернозний туберкульоз легень. Патогенез, клініка (варіанти перебігу), діагностика, лікування, наслідки
 34. Циротичний туберкульоз легень. Патогенез, клініка, діагностика, лікування, ускладнення.

35. Ускладнення фіброзно-кавернозного туберкульозу.
36. Ускладнення туберкульозу: кровохаркання, легенева кровотеча. Патогенез, діагностика, лікування, невідкладна допомога.
37. Легеневі кровотечі: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційний діагноз з шлунковою кровотечею, невідкладна допомога.
38. Легенева кровотеча у хворих на туберкульоз – екстренна допомога.
39. Ускладнення туберкульозу: спонтанний пневмоторакс. Причини виникнення, клініка, діагностика, невідкладна допомога.
40. Ускладнення туберкульозу: хронічне легеневе серце. Патогенез, клініка, діагностика, лікування.
41. Туберкульозний плеврит (в тому числі емпієма плеври). Патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, наслідки.
42. Туберкульозний менінгіт. Патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, наслідки.
43. Ускладнення туберкульозу: амілоїдоз внутрішніх органів у хворих на туберкульоз легень. Патогенез, клініка, діагностика, лікування.
44. Основні принципи і методи лікування хворих на туберкульоз легень.
45. Класифікація протитуберкульозних препаратів, стандарти лікування, побічна дія протитуберкульозних засобів.
46. Принципи хіміотерапії туберкульозу.
47. Складові раціональної хіміотерапії туберкульозу
48. Вимоги до схеми хіміотерапії туберкульозу.
49. DOTS-терапія хворих на туберкульоз. Основні принципи та завдання.
50. Система DOTS+ у лікуванні туберкульозу.
51. Стратегія DOTS у перспективі роботи сімейного лікаря.
52. Патогенетична та симптоматична терапія хворих на туберкульоз легень.
53. Сучасні методи хірургічного лікування туберкульозу легень.
54. Побічна дія протитуберкульозних препаратів, види, причини формування.
55. Хіміорезистентність МБТ до протитуберкульозних препаратів: моно-, мульти- і поліхіміорезистентність. Шляхи подолання.
56. Причини формування хіміорезистентного туберкульозу і шляхи його попередження.
57. Хіміопрофілактика туберкульозу.
58. Вилікування туберкульозу, критерії вилікованості. Залишкові зміни та їх значення для виникнення рецидиву туберкульозу.
59. Прогноз, реабілітація та експертиза працездатності хворих на туберкульоз.
60. Основні епідеміологічні показники поширеності туберкульозу та їх оцінка.
61. Особливості епідемії туберкульозу в Україні. Причини несвоєчасного виявлення туберкульозу.
62. Організація боротьби з туберкульозом в Україні.
63. Джерела туберкульозної інфекції. Види туберкульозних вогнищ. Заходи, що проводяться у вогнищах туберкульозу.
64. Вогнища туберкульозної інфекції, їх класифікація. Заходи у вогнищах туберкульозної інфекції.
65. Робота у вогнищах туберкульозної інфекції по профілактиці та ранньому виявленню туберкульозу.
66. Масові (профілактичні) флюорографічні обстеження. “Обов’язкові” контингенти населення, які підлягають профілактичному обстеженню раз на рік.
67. Роль лікаря-терапевта у виявленні та лікуванні туберкульозу.
68. Соціальна та санітарна профілактика туберкульозу.
69. Санаторне лікування туберкульозу.
70. Особливості перебігу і лікування туберкульозу в осіб похилого і старечого віку.
71. Туберкульоз і СНІД. Особливості виявлення та лікування.
72. Туберкульоз і алкоголізм, наркоманії.
73. Особливості лікування хворих на туберкульоз з наявністю ВІЛ/СНІД.
74. Туберкульоз і вагітність.
75. Туберкульоз у поєднанні з ХНЗЛ, раком легень.
76. Туберкульоз у поєднанні з цукровим діабетом, пептичною виразкою шлунку та дванадцятипалої кишки.
77. Вторинні імунodefіцитні стани: діагностика та лікування.
78. Імунотропні засоби, класифікація, засоби індивідуалізації, шляхи застосування.
79. Імунокорекція: види, методи, принципи та покази для призначення.
80. Специфічна імунотерапія при алергічних захворюваннях.
81. Полінози: види. Методи діагностики, профілактики та лікування.
82. Кропив’янки: види. Набряк Квінке. Методи діагностики та лікування.
83. Медикаментозна алергія. Діагностика та профілактика. Анафілактичний шок, невідкладна допомога при ньому.
84. Ангіоневротичний набряк. Невідкладна допомога.
85. Аспіринові астма. Діагностика та профілактика.

86. Шкірні прояви медикаментозної хвороби. Визначення. Етіологія. Патогенез. Синдром Лайєла. Багатоформна ексудативна еритема (токсико – алергічна форма). Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Профілактика. Лікування.

Гастроентерологія

1. «Гострий живіт» в практиці терапевта: диференціальна діагностика, тактика лікування.
2. Хронічний гастрит: сучасна класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика з раком шлунку, лікування, профілактика, диспансеризація.
3. Пептична виразка шлунку: етіологія, патогенез, клініка, класифікація, діагностика, диференційний діагноз з гастритом, раком, панкреатитом, лікування, покази до оперативного лікування, диспансеризація. Клінічна фармакологія антихелікобактерних препаратів.
4. Пептична виразка дванадцятипалої кишки: класифікація, клініка, діагностика, лікування, профілактика, медико-соціальна експертиза. Клінічна фармакологія антисекреторних препаратів.
5. Ускладнення пептичної виразки. Гастродуоденальні кровотечі: діагностика, невідкладна допомога на догоспітальному етапі, лікування. Диференційна діагностика шлункової кровотечі та кровотечі з варикознорозширених вен стравоходу, легеневої кровотечі. Шлунково-кишкові кровотечі, клініка, діагностика. Невідкладна допомога, покази до оперативного лікування. Геморагічний шок, невідкладна допомога.
6. Гастрозофагеальна рефлюксна хвороба. Класифікація. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування.
7. Необстежена диспепсія. Функціональна диспепсія. Класифікація. Алгоритм диференційної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування.
8. Дискінезії жовчовивідних шляхів: класифікація, діагностика, диференційний діагноз, медикаментозне та санаторно-курортне лікування. Клінічна фармакологія жовчогінних засобів.
9. Хронічний холецистит: класифікація, клініка, діагностика, диференційний діагноз, лікування, покази до оперативного лікування, профілактика, диспансеризація.
10. Хронічні гепатити: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика та особливості лікування хронічних вірусних гепатитів, аутоімунних гепатитів. Профілактика, диспансеризація. Методи оцінки функціонального стану печінки: клініко-лабораторні синдроми. Диференційна діагностика жовтяниць, гепатомегалії при гепатиті та цирозі печінки.
11. Цироз печінки: епідеміологія, фактори ризику, клініка, класифікація, діагностика морфологічних варіантів, диференційна діагностика з гепатитами, з раком печінки. Лікування, первинна та вторинна профілактика, прогноз, медико-соціальна експертиза.
12. Ускладнення цирозів печінки. Кровотеча із розширених вен стравоходу: діагностика, диференційний діагноз, невідкладна допомога. Портальна гіпертензія: патогенез, стадії, клініка, діагностика, лікування. Покази до проведення абдоменцентезу. Диференційна діагностика спленомегалії при цирозі печінки та лейкеміях. Печінково-клітинна недостатність: класифікація, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
13. Диференційний діагноз при синдромі накопичення рідини в черевній порожнині
14. Печінкова енцефалопатія: патогенез, стадії, клініка, лікування. Печінкова кома.
15. Рак печінки: клініка і діагностика первинного та метастатичного раку печінки, лікування.
16. Хронічний ентерит: класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, диспансеризація.
17. Хронічний коліт: класифікація, клініка, діагностика, диференційний діагноз, лікування.
18. Синдром подразненого товстого кишківника: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.
19. Неспецифічний виразковий коліт: класифікація, клініка, діагностика, диференційний діагноз з раком товстої кишки, хворобою Крона, лікування, диспансеризація.
20. Хвороба Крона: класифікація, діагностика, диференційний діагноз, лікування, ускладнення, медико-соціальна експертиза.
21. Ураження шлунково-кишкового тракту при ВІЛ-інфекції.

Нефрологія

1. Гострий гломерулонефрит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика,
2. Гострий гломерулонефрит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, ускладнення, медико-соціальна експертиза, профілактика.
3. Хронічний гломерулонефрит: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика з хронічним пієлонефритом, лікування, диспансеризація.
4. Гострі пієлонефрити: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика
5. Хронічний пієлонефрит: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційний діагноз з гломерулонефритами, лікування, профілактика.
6. Сечокам'яна хвороба: причини, клініка, діагностика, лікування.
7. Амілоїдоз нирок: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи діагностики, ускладнення, лікування.

8. Диференційний діагноз нефротичного синдрому при хронічному гломерулонефриті та амілоїдозі нирок: діагностика та особливості перебігу.
9. Хронічна хвороба нирок: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, лікування, покази до гемодіалізу. Уремична кома.

Професійні хвороби

1. Професійні хвороби органів дихання, зумовлені впливом промислових аерозолів. Пневмоконіози: етіологія, патогенез, сучасна класифікація, особливості клініки та лікування. Профілактичні заходи та медико-соціальна експертиза. Силікози, хронічний пиловий бронхіт, токсичний фіброзуючий альвеоліт.
2. Професійні хвороби з переважним ураженням нервової системи. Отруєння хлорорганічними сполуками, оксидом цинку, металева лихоманка: етіологія, патогенез, сучасна класифікація, особливості клініки та лікування. Профілактичні заходи та медико-соціальна експертиза.
3. Професійні хвороби, спричинені впливом хімічних факторів з переважним ураженням системи крові. Отруєння свинцем, бензолом: етіологія, патогенез, сучасна класифікація, особливості клініки та лікування. Профілактичні заходи та медико-соціальна експертиза.
4. Професійні хвороби з переважним ураженням гепатобіліарної системи. Отруєння миш'яковистим воднем: етіологія, патогенез, сучасна класифікація, особливості клініки та лікування. Профілактичні заходи та медико-соціальна експертиза.

Ендокринологія

1. Цукровий діабет: етіологія, патогенез, класифікація, лабораторна та диференціальна діагностика.
2. Лікування цукрового діабету I типу: дієта, інсулінотерапія та її види, методи контролю ефективності лікування.
3. Лікування цукрового діабету II типу: дієта, таблетовані цукрознижуючі препарати, критерії компенсації.
4. Хронічні ускладнення цукрового діабету. Класифікація судинних ускладнень. Діабетична нефропатія, ретінопатія, ангіопатія, нейропатія. Діагностичні критерії, основи лікування та профілактики.
5. Цукровий діабет: кетоацидоз, клініка, діагностика, лікування, особливості дієти та інсулінотерапії, методи корекції порушень метаболізму.
6. Діабетична кетоацидотична кома: патогенез, клініка, диференціальна діагностика, невідкладна допомога, лікування, профілактика.
7. Гіпоглікемічні стани у хворих на діабет: патогенез, діагностика, диференційна діагностика, невідкладна допомога, профілактика. Гіпоглікемічна, гіперосмолярна коми.
8. Дифузний токсичний зоб: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
9. Тиреотоксична криза: патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога, профілактика.
10. Гіпотиреоз: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування. Працездатність.
11. Йододефіцитні захворювання щитоподібної залози. Дифузний нетоксичний та ендемічний зоб: етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
12. Аутоімунний тиреоїдит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
13. Підгострий тиреоїдит: етіологія, клініка, діагностика, лікування.
14. Хвороба та синдром Іценко-Кушинга: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування
15. Гостра наднирникова недостатність: клініка, діагностика, невідкладна допомога, профілактика.
16. Хронічна недостатність кори наднирників: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, працездатність. Аддісонічна криза.
17. Феохромцитома. Адреналова криза.
18. Аліментарно-конституційне ожиріння: патогенез, клініка, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
19. Особливості перебігу клімактеричного синдрому в терапевтичних хворих. Діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування.

Гематологія

1. Анемії: класифікація. Залізодефіцитні анемії: етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика з V_{12} – дефіцитною та гемолітичною анеміями, лікування, профілактика.
2. V_{12} дефіцитна анемія (хвороба Адісон-Бірмера): етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, диспансеризація, профілактика.
3. Гемолітичні анемії: класифікація. Хвороба Мінковського-Шоффара: етіологія, патогенез, клініка, лабораторна діагностика, лікування.
4. Геморагічні діатези: механізми гемостазу, класифікація. Гемофілія А: патогенез кровоточивості, клініка, ускладнення, невідкладна допомога при кровотечах.
5. Геморагічний васкуліт: етіологія, патогенез, клініка, варіанти перебігу, лабораторна та диференційна діагностика з тромбоцитопенічною пурпурою, лікування.

6. Хвороба Верльгофа: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.
7. Агранулоцитози. Імунний агранулоцитоз: етіологія, патогенез, клініка, лабораторна діагностика, лікування, профілактика.
8. Еритремія: етіологія, патогенез, клініка, диференційний діагноз з вторинними еритроцитозами, лікування.
9. Гострі лейкози, гемобластози: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, клінічні та цитологічні варіанти, діагностика, лікування, принципи поліхіміотерапії.
10. Хронічний мієлоїдний лейкоз: клініка, лабораторна діагностика, лікування.
11. Хронічний лімфоїдний лейкоз: клініка, лабораторна та диференційна діагностика з лімфаденопатіями, лімфогранулематозом, лікування.
12. Лейкемоїдні реакції. Види, диференційна діагностика нейтрофільної лейкемоїдної реакції з хронічним мієлолейкозом.
13. Мієломна хвороба: етіологія, патогенез, клініка, лабораторна діагностика, лікування, профілактика.
14. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування. Клінічна фармакологія гепаринів.

Інфекційні захворювання

1. Диференційний діагноз харчових токсикоінфекцій, сальмонельозу, кампілобактеріозу, холери, кишкового ерсиніозу/псевдотуберкульозу, вірусних діарей, шигельозу, амебіазу з харчовими отруєннями та гострими і хронічними захворюваннями травної системи. Невідкладні стани при гострому діарейному синдромі: особливості дегідратаційного шоку як варіанту гіповолемічного шоку, кишкова кровотеча – клінічна, лабораторна та диференційна діагностика. Діагностика та лікування невідкладних станів при гострих діарейних кишкових інфекціях в клініці та на догоспітальному етапі.
2. Диференційний діагноз гострих респіраторних захворювань з повітряно-крапельним механізмом передавання (грипу, гострої респіраторної вірусної інфекції, герпесвірусних інфекцій, атипичних пневмоній, менінгококового назофарингіту), «дитячих» інфекцій, легених форм сибірки та чуми з гострими і хронічними захворюваннями дихальної системи. Невідкладні стани (несправжній круп, гостра дихальна недостатність, набряк легень, дистрес-синдром) при інфекційних хворобах дихальних шляхів – клінічна, лабораторна та диференційна діагностика. Лікування невідкладних станів при інфекційних хворобах з повітряно-крапельним механізмом передавання в клініці та на догоспітальному етапі.
3. Диференційний діагноз вірусних гепатитів з жовтяницями іншого генезу: надпечінковими – при ураженні печінки при малярії, спадкових хворобах (ензимопатії, гемоглобінопатії, дефекти оболонки еритроцита), дії токсичних факторів (сульфаніламід, хінін); паренхіматозними (печінковими) – при герпесвірусних захворюваннях (HSV, CMV, EBV-інфекціях), жовтій гарячці, ерсиніозах, орнітозі, токсичних ураженнями (алкогольному, медикаментозному тощо); підпечінковими (обтураційними) – при обтурації, звуженні, здавленні, атрезії жовчних протоків; при комбінованих ураженнях (малярія, лептоспіроз тощо). Диференціальний діагноз гострих і хронічних вірусних гепатитів, інфекційних жовтяниць іншого генезу з іншими соматичними хворобами. Фульмінантний перебіг вірусного гепатиту. Гостра печінкова енцефалопатія, невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
4. Диференційний діагноз черевного тифу й паратифів, ерсиніозів, легіонельозу, малярії, трихінельозу, опісторхозу, бруцельозу, лейшманіозу, токсоплазмозу, ВІЛ-інфекції. Алгоритм обстеження хворих. Принципи надання допомоги, в т.ч. невідкладної, на догоспітальному етапі. Сепсис, диференційний діагноз, принципи лікування. Диференційний діагноз уражень ротоглотки (дифтерія, бактерійний фарингіт/хронічний тонзиліт, туляремія, ентеровірусне і герпесвірусне (HSV-, CMV-, EBV-) ураження ротоглотки, ангіни Венсана, кандидоз, сифіліс).
5. Синдром лімфоаденопатії. Поняття про генералізовану лімфоаденопатію. Характеристика найбільш поширених хвороб, що перебігають із генералізованою лімфоаденопатією. Диференційна діагностика чуми, туляремії, содоку, фелінозу, марсельської гарячки, CMV-і EBV-інфекцій, бруцельозу, ВІЛ-інфекції, туберкульозу. Принципи надання допомоги, в т.ч. невідкладної, на догоспітальному етапі.
6. Епідеміологічні особливості передавання ВІЛ на сучасному етапі. Нормативні документи МОЗ України, що регламентують порядок добровільного тестування, госпіталізації, лікування пацієнтів, проведення профілактичних заходів, а також правові аспекти щодо ВІЛ-інфекції. Етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, клінічна діагностика гострої фази ВІЛ-інфекції, критерії клінічного діагнозу. Особливості перебігу гострої фази у дорослих. Лабораторна діагностика ВІЛ-інфекції, план обстеження хворого при встановленні попереднього діагнозу ВІЛ-інфекції. Поняття про лабораторне тестування у випадку підозри на ВІЛ (передтестове та післятестове). Роль психологічної підтримки. Принципи лікування хворих на ВІЛ-інфекцію. Принципи призначення ВААРТ. Характеристика лікарських засобів.
7. Найбільш поширені ВІЛ-асоційовані інфекційні хвороби: герпесвірусні; протозойні (церебральний токсоплазмоз, криптоспоридіоз, ізоспороз), мікотичні (кандидоз, пневмоцистна пневмонія, криптококоз), бактерійної етіології (бактерійна рецидивуюча пневмонія, лістеріоз, мікобактеріози, сальмонельозна рецидивуюча септицемія, інші дисеміновані бактерійні інфекції). Клінічна і лабораторна діагностика. Особливості перебігу опортуністичних інфекцій у хворих на ВІЛ. Принципи лікування і профілактики ВІЛ-індикаторних інфекцій. Диспансеризація хворих на ВІЛ-інфекцію. Загальна та індивідуальна профілактика

ВІЛ. Універсальні заходи безпеки та організація праці лікаря з метою запобігання інфікування ВІЛ-інфекцією медичних працівників. Техніка безпеки при інвазивних маніпуляціях. Заходи у разі контамінації заразним матеріалом на робочому місці.

Реанімація та інтенсивна терапія

1. Діагностика та корекція порушень водно-електролітного стану у важко хворих при захворюваннях внутрішніх органів.
2. Невідкладні стани в контексті невиліковного захворювання та близької смерті.
3. Особливості ведення важко хворих, інкурабельних пацієнтів. Методика оцінки стану пацієнта. Планування лікування та догляду.
4. Консультування в контексті невиліковного захворювання та близької смерті. Поняття консультування та його етичні принципи. Навички консультування.

Завідувач кафедри внутрішньої медицини №3, професор

В.П. Іванов